

Krajské kolo Dejepisnej olympiády pre SŠ
17. ročník, školský rok 2024/2025

Písomný test pre kategórie A a B

Odpoveďový hárok

Dátum:.....

Identifikačné číslo žiaka:.....

Počet dosiahnutých bodov:.....

Test opravili:.....

Hárok určený na zapisovanie odpovedí.

1. Napíšte odpovede na otázky uvedené za písmenami A) – D).

- A)
- B)
- C)
- D)

2. Napíšte odpovede na otázky a úlohy uvedené za písmenami A) – B).

- A)
- B)

3. Vyjadrite súhlas (napíšte „A“) alebo nesúhlas (napíšte „N“) s nasledujúcimi výroky.

- a) Minotaurus bola bájna príšera žijúca v labyrinte na Kréte počas minojskej civilizácie. _____
- b) Po páde kráľovskej moci v Aténach vládli traja zákonodarcovia – archonti, ktorých volili vždy na jeden rok. _____
- c) Napätie medzi Spartou a Aténami vyústilo do púnskej vojny (431 - 404).

- d) Bratia Gracchovci chceli zlepšiť život bezzemkov rozdeľovaním štátnej pôdy, ale plebejci s tým nesúhlasili. _____
- e) Roku 88 pred Kr. došlo v Ríme k občianskej vojne sprevádzanej nevraživosťou a vydaním proskripcií. Sulla v občianskej vojne vyhral a zaviedol diktatúru. _____
- f) Počas vlády Marca Aurélia napádali hranice Rímskej ríše (Limes Romanus) germánske kmene. Preto rozdelil ríšu na dve časti, no v skutočnosti ju spravovali štyria cisári. Táto forma vlády sa nazýva tetrarchia. _____
- g) Milánskym ediktom z roku 313 sa skončilo takmer 300 ročné prenasledovanie kresťanov v Rímskej ríši. _____

4. Za písmenami A) – D) doplňte informácie tak, aby bol text pravdivý.

- A) B)
- C) D)

5. Za písmenami A) – C) doplňte z ponúkaných možností a) – c) tú, ktorá text vhodne dopĺňa.

V stredovekej spoločnosti niekoľko storočí oslabovali kresťanstvo viaceré spory:

- medzi Konštantínopolom a Rímom, ktoré vyústili do rozkolu = tzv. východnej schizmy v roku **A)** _____.
 a) 1054 b) 1066 c) 1095
- v západnej Európe medzi duchovnou a svetskou mocou vyústil zápas cisára a pápeža do boja o **B)** _____. Spor bol ukončený dohodou, tzv. wormským konkordátom z roku 1122.
 a) inkvizíciu b) imperializmus c) investitúru
- za pontifikátu pápeža Inocenta III. sa oživovala teória o nadradenosti duchovnej moci nad svetskou. Túto skutočnosť proklamoval aj Bonifác VIII. Nový pápež Klement V. však už bol pod stálym tlakom francúzskeho kráľa, čo viedlo k/ku **C)** _____, s pretrvávaním až do roku 1378.
 a) konaniu Tridentského b) avignonskému zajatiu c) podpisu Vatikánskej
 koncilu pápežov zmluvy

6. Za písmenami A) – D) doplňte informácie tak, aby bol text pravdivý.

- A) B)
C) D)

7. Napište odpovede na otázky a úlohy uvedené za písmenami A) – C).

- A) a.
b.
B) a.
b.
C) a.
b.

8. Vytvorte správne dvojice pojmu a definície, napr. 1 – A. (Dva pojmy sú navyše.)

.....

9. Priradte osvietené reformy k panovníkovi, ktorý ich zaviedol.

Tolerančný patent; opatrenia na zlepšenie hygieny; zrušenie nevoľníctva;
poštátne súdnictva; urbaniálny patent; zrušenie kláštorov

Mária Terézia	Jozef II.

10. Napište odpovede na otázky uvedené za písmenami A) – E).

- A)
B)
C)
D)
E)

11. Označte štyri nepravdivé tvrdenia o Veľkej Británii v dobe priemyselnej revolúcie.

- a) nízky prírastok populácie
- b) produktívnejšie poľnohospodárstvo – dostatok potravy pre obyvateľov miest
- c) nové vynálezy, najmä pre spracovanie bavlny
- d) absolutistická vláda panovníka
- e) príliv peňazí z obchodu s otrokmi
- f) málo kolónií poskytujúcich suroviny, lacnú pracovnú silu a odbytisko výrobkov
- g) zo žiadneho miesta Británie to nie je ďalej ako 120 km k moru
- h) vláda reguluje hospodárstvo a chráni dobré životné podmienky pracujúcich

12. Na základe ukážok doplňte do tabuľky odpovede na otázky uvedené za písmenami A) – E). (Úlohy D) a E) sú špecifikované pod tabuľkou v zadaní testu.)

Uvedte: / Prameň:	Žiadosti slovenského národa	Memorandum národa slovenského
A) číslo ukážky (podľa prameňa vyššie)		
B) rok a miesto prijatia		
C) hlavná požiadavka (podľa prameňa)		
D)* dobový kontext		
E)** ďalšie požiadavky		

13. Vytvorte správne dvojice udalosti/organizácie a osobnosti, ktorá na nej participovala alebo ju iniciovala, napr. 1 – A. (Dve možnosti v ľavom stĺpci sú navyše.)

.....

14. V každej skupine podčiarknite jedno slovo, ktoré do nej nepatrí.

- A)** socializmus, absolutizmus, liberalizmus, nacionalizmus, feminizmus

- B) lietajúci člnek, parný stroj, rádio, dagerotypia, telegraf
 C) František Jozef I., Katarína Veľká, Wilhelm II., Viktória

15. Za písmenami A) – H) doplňte informácie tak, aby bol text pravdivý.

- A) B)
 C) D)
 E) F)
 G) H)

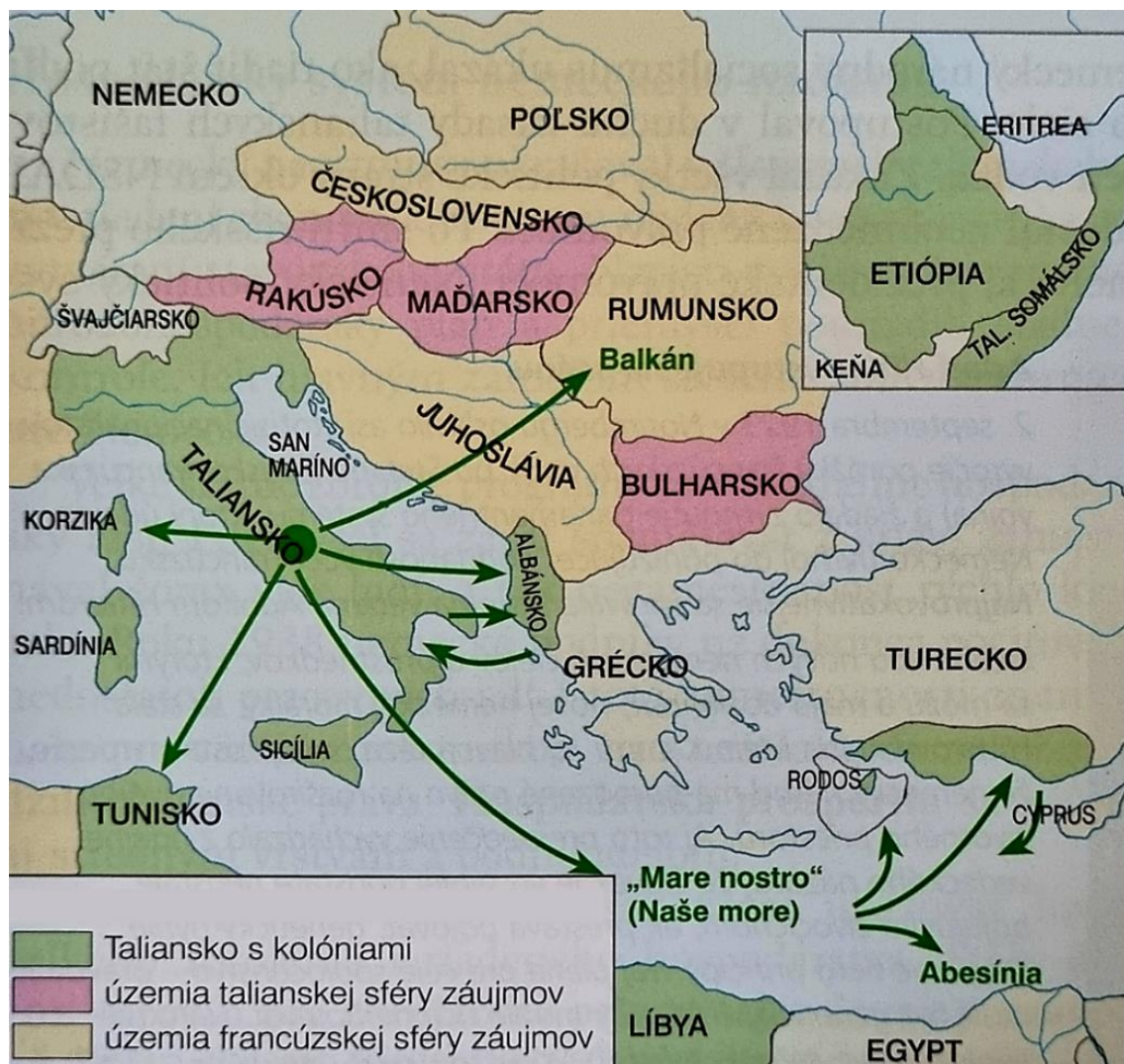
16. Umiestnite osobnosti domáceho odboja uvedené za písmenami A) – E) do miesta, kde pôsobili. (Do slepej mapy stačí uviesť zástupné písmená.)

- A) Matúš Dula B) Ferdiš Juriga C) Emil Stodola
 D) Kornel Stodola E) Vavro Šrobár

17. Označte možnosť, ktorá popisuje, čo zobrazujú šípky na mape.

- a) Proces budovania talianskej koloniálnej ríše v 16. stor.
 b) Proces zjednocovania Talianska v 2. pol. 19. stor.
 c) Proces rozširovania talianskej koloniálnej ríše pred prvou svetovou vojnou
 d) Ciele talianskych fašistických výbojov pred rokom 1940
 e) Talianska defenzíva koncom druhej svetovej vojny

Zdroj: LETZ, R. – TONKOVÁ, M. – BOCKOVÁ, A. Dejepis pre 3. ročník gymnázií a stredných škôl. Bratislava: SPN, 2013, s. 67.

18. Podčiarknite pojmy, ktoré neoznačujú organizácie a inštitúcie súvisiace s procesom európskej integrácie v 20. storočí.

Spoločnosť národov (1920); Mníchovská dohoda (1938); Organizácia spojených národov (1945); Trumanova doktrína (1947); NATO (1949); Montánná únia (1952); Európske spoločenstvo (1967)

19. Vysvetlite pojmy uvedené za písmenami A) – C).

- A) arizácia
- B) antisemitizmus
- C) „áriec“
- D) Napíšte ekvivalent slova holokaust v hebrejčine

20. Na časovej osi zoradíte nižšie uvedené udalosti. Začnite najstaršou. (Stačí uviesť zástupné písmená).

- a) zásah polície proti protestujúcim vysokoškolákom v Prahe
- b) prvé slobodné parlamentné voľby
- c) vznik Verejnosti proti násiliu
- d) protestné vystúpenie bratislavských vysokoškolákov
- e) oficiálny vznik Občianskeho fóra

Autorky: PhDr. Anna Bocková, PhD., Mgr. Ivana Dendys, PhD.

Mgr. Miriam Viršínská, PhD.

Recenzentka: Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.

© Slovenská komisia Dejepisnej olympiády

Vydal: NIVAM – Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Bratislava 2025